

THE POWER OF WORDS IN INTERNATIONAL RELATIONS

Oana Elena Gălățeanu

Assoc. Prof.,PhD., „Dunărea de Jos” University of Galați

*Abstract:*The present study aims at highlighting the importance and force which the words have in International Relations and in International Law which governs them.

The analysis starts from some examples from nowadays reality, where ways of word's usage by some senior officials and chiefs of staff are highlighted.

Keywords: word, force, international relations, international law, effects

I.

1) "Valeri Kuzmin, ambasadorul Rusiei, întâlnire cu Marcel Ciolacu, Președintele Camerei Deputaților: schimb de opinii privind perspectivele reluării dialogului interparlamentar ruso-român.

Este vorba de o vizită protocolară și de curtuazie la Președinția Camerei Deputaților. Ambasadorul rus i-a transmis o adresă de felicitare din partea Președintelui Dumei de Stat a Adunării Federale a Federației Ruse, domnul Viaceslav Volodin, cu ocazia alegerii în noua funcție."¹

2) "Premierul Viorica Dăncilă, care în martie anunța că România își va muta ambasada din Israel de la Tel Aviv la Ierusalim, susține (acum) că, Klaus Iohannis trebuie să își assume o decizie în privința mutării ambasadei, afirmând : "dar Președintele nu spune nimic, nică că nu va muta ambasada, nici că o a muta". "²

3) Șeful diplomației britanice, ministrul de externe Jeremy Hunt îl acuză pe D. Trump de lipsă de respect față de Marea Britanie: "este inacceptabil". În replica la afirmațiile Președintelui American care l-a atacat pe ambasadorul Regatului Unit și pe Theresa May. Donald Trump a spus despre ambasadorul Kim Darroch că este "un tip foarte stupid", ca reacție la scandalul legat de scurgerea unor telegrame diplomatice în care ambasadorul britanic spunea că Trump este "inapt, incompetent și instabil". Totodată, a criticat-o pe Theresa May pentru modul "prostesc" în care a gestionat Brexitul, comentând că aceasta i-a ignorat sfaturile."³

II.

Ce sunt cele prezente mai sus? Sunt evenimente reale manifestate în relațiile internaționale ale societății omenesci actuale. Am relatat aceste exemple din relațiile ce u loc în comunitatea internațională dorind să subliniez faptul că toate au un element comun: toate evidențiază rolul pe care îl ocupă *cuvîntul* și în cadrul acestor relații, un rol extrem de important în opinia noastră.

¹ Hotnews.ro, din data de 10.07.2019

² Hotnews.ro, din data de 11.07.2019

³ Hotnews.ro, din data de 10.07.2019

Cuvîntul are mai multe sensuri. Potrivit dicționarului limbii noastre, *cuvîntul* este un gând, o idee exprimată prin vorbe. Mai înseamnă și o promisiune, un angajament asumat, precum și înțelegere, pact, acord sau convenție⁴.

Comunicarea este definită ca fiind un mijloc de a stabili legături, cât și ca raport, relație, legătură. În sfera relațiilor internaționale comunicarea este interpretată și ca fiind un schimb de informații între state, cât și între orgnizații și organisme internaționale care intră în diverse raporturi în domenii diferite- economic, politic, military, cultural, spiritual, ș.a.

Cert este că o comunicare eficientă depinde de mult mai multe decât de vorbire și ascultare, persoanele intrînd în legături și prin colaborare, corectitudine și respect reciproc.

Diplomația este definită într-unul dintre dicționarele de relații internaționale ale sec.XX ca fiind unul dintre instrumentele fundamentale ale relațiilor internaționale⁵. Încî de la începuturile ei diplomația a reprezentat o procedură potrivită de comunicare interinstituțională, ea fiind apreciată drept o artă de a conduce și negocia între cei care reprezintă state ori grupuri. În plan internațional diplomații sunt cei care, de regulă, negociază tratatele internaționale, anterior ca acestea să fie adoptate de oamenii politici de la nivel national.

Diplomația e apreciată de unii specialiști ca fiind cea care fixează modurile și procedurile de negociere cu alte state⁶. Comunicarea diplomatică recurge la operațiuni prin care exprimarea ideilor se face în formele cele mai tăioase precum: transmiterea de mesaje cu sensuri precise ori induse, verbale ori nonverbal, semnarea de documente internaționale și tratate, alegerea unor atitudini publice vis-à-vis de o serie de aspecte, țineri de discursuri⁷.

Diplomația se apreciază a fi o emblemă a comunității internaționale și dovada unei națiuni civilizate. Este caracterizată de indulgență, tact și politețe, cât și de modalitățile de utilizare a limbajului. Deținerea puterii e determinate de priceperea de a stăpîni sensul cuvintelor și ideilor. În diplomație a spune înseamnă face, a face înseamnă a spune, și orice gest reprezintă un mesaj⁸.

În prezent preocupările în domeniul diplomației vizează preponderența utilizării unui limbaj etalonat, perfecționat și manierat, capabil să treacă peste impedimentele de cultură națională și peste cele existente în momentul negocierilor.

În diplomație incertitudinea este privită ca o rezolvare originală și eficientă, ea însemnînd *nu am spus niciodată aceasta, să nu înțelegem ceva ce nu s-a spus și s-a scris, aceasta nu e ce am vrut să spun*. O activitate diplomatică reușită e susținută de ascunderea ipocriziei și redefinirea nereușitelor⁹.

Limbajul diplomatic e guvernat de două reguli fundamentale:

1. niciodată să nu i se spună în mod direct celuilalt că a greșit, ci să fie folosită o modalitate potrivită pentru a-l face să înțeleagă el aceasta,
2. o persoană nu spune ceea ce spune, ci ceea ce îi face pe receptori să simtă¹⁰.

Diplomația constituie un domeniu în care ceremonialul, persuasiunea, talentul de a negocia și invariabilul au urmări rapide în măsura în care se stăruie în utilizarea lor.

În sfera relațiilor internaționale hotărârile importante ce sunt luate îi vor afecta pe cetățenii mai multor state, motiv pentru care a cunoaște arta limbajului diplomatic este un

⁴ <https://dexonline.ro>

⁵ Dicționar de relații internaționale. Secolul XX, coordonator Maurice Vaisse, Ed. Polirom, seria Collegium, București 2008, pp. 107-108

⁶ Vilceanu Alina, Limbajul diplomatic în relațiile internaționale, Analele Univ. C-tin Brâncuși, Tg.Jiu, Seria Litere și Științe Sociale nr.2/2008, pp.137-144

⁷ mariusghelezan.ro/comunicarea-in-diplomatie.html

⁸ idem

⁹ idem

¹⁰ Vilceanu Alina, Limbajul diplomatic în relațiile internaționale, Analele Univ. C-tin Brâncuși, Tg.Jiu, Seria Litere și Științe Sociale nr.2/2008, pp.137-144

element extrem de important. Situația lipsei unor cunoștințe în acest domeniu ar putea atrage chiar juguirea unor persoane și nereușita în încheierea unor acorduri internaționale. Aceasta în condițiile în care limbajul diplomat ar trebui să ducă tocmai la o bună înțelegere între cei care formează comunitatea internațională.

III.

Pe lângă limbajul diplomatic, un alt aspect extrem de important al relațiilor internaționale se referă la dreptul internațional. La nivelul comunității internaționale relațiile sunt fundamentate pe acest drept, el cuprinzând totalitatea acelor reguli pentru a reglementa raporturile internaționale. Scopul acestuia este de a garanta o funcționare și o dezvoltare armonioasă a comunității internaționale.

Unii specialiști au apreciat că dreptul, ca alcătuire normative, este un *cuvînt* care se impune tuturor și se interpune între fiecare om și reprezentarea sa asupra lumii.¹¹ Francezul A. Jeammaud susține că "legea e un enunț care, datorită includerii sale într-un ansamblu socialmente considerat ca normative, îndeplinește o funcție de model de evaluare, de instrument de măsură pentru acțiune"¹².

Dreptul internațional se bazează pe o serie de reguli cu valoare de principia. Unul dintre principiile fundamentale ale acestuia (prevăzut în Declarația O.N.U din 1970, în art.2) este principiul *pacta sunt servanda*, adică, îndeplinirea cu bună credință a obligațiilor internaționale asumate. Acest principiu își are originea în evul mediu, unde formularea sa în forma de început fost *pax servetur, pacta custodiantur*. În secolul XIII această regulă s-a transformat în obligație juridică, Franța incluzînd-o în Codul civil în secolul XVI, în art.1134 care prevedea: "convențiile legal formate țin loc de lege pentru cei care le-au încheiat"¹³.

În contextul dreptului internațional, conform Declarației Adunării Generale a O.N.U, fiecărui stat îi revine îndatorirea de a-și îndeplini cu bună credință obligațiile la care s-a angajat și de a respecta normele cu caracter general, recunoscute dreptului internațional, precum și a celor incluse în tratatele legal încheiate la care devenit parte.

În limbaj comun credem că *buna-credință* impusă de acest principiu *pacta sunt servanda*, poate fi rezumat la regula respectării *cuvîntului* dat. Din nou cuvîntului I se acordă, deci, o importanță extrem de mare, decisivă chiar. Considerăm că este firesc și absolut necesar să fie așa, dat fiind caracterul consensual al dreptului internațional, baza acestuia fiind reprezentată de acordul de voință al statelor. Acestea, în dubla lor calitate de creatoare și destinare a normelor de drept internațional, sunt interesate, evident, în punerea în aplicare a lor, ținînd cont de interesul național, raporturile de putere, ideile politice și tradiții. Această realitate dă obligativitatea dreptului internațional¹⁴.

Juristul francez de renume Josseraand susținea că : "din toate timpurile, au considerat că respectul datorat cuvîntului dat teste una dintre axiomele fundamentale care, provenite din dreptul natural, au trezut în toate legislațiile"¹⁵.

IV. Concluzii

Din cele analizate putem cu siguranță concluziona că, întocmai ca în toate domeniile vieții sociale, și în sfera relațiilor internaționale cuvîntul este extrem de important. Această importanță este evidențiată în limbajul diplomatic, care este, în mod real, cel mai important în

¹¹ Alain Supiot, Homo juridicus. Eșeu despre funcția antropologică a dreptului, ed. Rosetti Educațional, București 2011, p.33

¹² cf. "La rigle du droit comme modèle", Rec.Dalloz, 1990, chr p.199)

¹³ Alain Supiot, Homo juridicus. Eșeu despre funcția antropologică a dreptului, ed. Rosetti Educațional, București 2011, p.158

¹⁴ A. Năstase, C.Jura, F. Coman, 14 prelegeri de drept internațional public, Ed. C.H.Beck, București 2019, p.30

¹⁵ civilistul L.Josserand în Le contract dirigé, Recueil hebdomadaire Daloz, 1933, no.32

practica diplomatică. Limbajul este pentru diplomați instrumentul cel mai important. Specialistul orator utilizează limbajul și recurge la formula cea mai potrivită și la modurile corecte de exprimare.¹⁶

În dreptul internațional, de asemenea cuvântul și respectarea cuvântului dat sunt esențiale, încălcarea acestei reguli putând antrena răspunderea destinatarilor acestor norme de drept ce le încalcă, în condițiile legii. Principiul *pacta sunt servanda* este întemeiat pe necesitatea garantării și păstrării păcii sociale.

Importanța cuvântului în cadrul relațiilor internaționale este recunoscută de toți cei care formează comunitatea internațională. Așa cum s-a subliniat și în doctrină, statutul cuvântului diferă în raport de civilizații. Occidentul îi atribuie un loc de bază. Africa a văzut în el principiul care conduce lumea. Cultura chineză acordă limbajului cea mai mare importanță¹⁷.

În concluzie, *cuvântul* deține o forță pe care trebuie să o conștientizăm întrucât așa cum poate clădi, el poate deteriora. De îndată ce a fost spus, el naște reacții, genera opinii și produce urmări ce cu greu sau deloc pot fi reparate.

Cuvântul influențează nu doar starea oamenilor și cultura unui neam, ci și relațiile internaționale și evoluția lor.

BIBLIOGRAPHY

1. A. Năstase, C.Jura, F. Coman, 14 prelegeri de drept internațional public, Ed. C.H.Beck, București 2019
2. Alain Supiot, Homo juridicus. Eseu despre funcția antropologică a dreptului, ed. Rosetti Educațional, București 2011
3. Maurice Vaisse, coordinator Dicționar de relații internaționale. Secolul XX, Ed. Polirom, seria Collegium, București 2008
4. Alina Vîlceanu, Limbajul diplomatic în relațiile internaționale, Analele Univ. C-tin Brâncuși, Tg.Jiu, Seria Litere și Științe Sociale nr.2/2008

Alte surse:

5. <https://dexonline.ro>
6. Hotnews.ro
7. mariusghelezan.ro/comunicarea-in-diplomatie.html

¹⁶ Vîlceanu Alina, Limbajul diplomatic în relațiile internaționale, Analele Univ. C-tin Brâncuși, Tg.Jiu, Seria Litere și Științe Sociale nr.2/2008, pp. 143

¹⁷ Alain Supiot, Homo juridicus. Eseu despre funcția antropologică a dreptului, ed. Rosetti Educațional, București 2011, p.141